

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2010. gada 22. jūnijā*

Apvienotās lietas C-188/10 un C-189/10

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kurus *Cour de cassation* (Francija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2010. gada 16. aprīlī un kas Tiesā reģistrēti tajā pašā dienā, tiesvedībās pret

Aziz Melki (C-188/10),

Sélim Abdeli (C-189/10).

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] un K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*], E. Juhāss [*E. Juhász*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] s(referents), Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*] un M. Safjans [*M. Saffjan*],

ģenerālvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs M. A. Godisārs [*M.-A. Gaudissart*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 12. maija rīkojumu, ar kuru tika nolemts lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīt paātrinātā procedūrā atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 23.a pantam un Tiesas Reglamenta 104.a panta pirmajai daļai,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 2. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— A. Melki [*A. Melki*] un S. Abdeli [*S. Abdeli*] vārdā — R. Buks [*R. Boucq*], *avocat*,

- Francijas valdības vārdā — E. Beljāra [*E. Belliard*], Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un B. Bopēra-Manoka [*B. Beaupère-Manokha*], pārstāvji,

- Beļģijas valdības vārdā — K. Pošē [*C. Pochet*] un M. Džeikobsa [*M. Jacobs*], kā arī T. Materne [*T. Materne*], pārstāvji, kuriem palīdz F. Tulkenss [*F. Tulkens*], *avocat*,

- Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

- Vācijas valdības vārdā — J. Mellers [*J. Möller*], B. Kleins [*B. Klein*] un N. Grafs Victums [*N. Graf Vitzthum*], pārstāvji,

- Grieķijas valdības vārdā — T. Papadopulu [*T. Papadopoulou*] un L. Kotroni [*L. Kotroni*], pārstāves,

- Nīderlandes valdības vārdā — K. Viselsa [*C. Wissels*] un M. de Rē [*M. de Ree*], pārstāves,

- Polijas valdības vārdā — J. Faldiga [*J. Faldyga*], kā arī M. Jarošs [*M. Jarosz*] un M. Špunars [*M. Szpunar*], pārstāvji,

— Slovēkijas valdības vārdā — B. Ričova [*B. Ricziová*], pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā — Ž. P. Keppens [*J.-P. Keppenne*] un M. Vailderspins [*M. Wilderspin*], pārstāvji,

uzklausījusi ģenerālvokātu,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 67. un 267. panta interpretāciju.
- 2 Šie lūgumi tika iesniegti divu tiesvedību ietvaros pret attiecīgi A. Melki un S. Abdeli — Alžīrijas pilsoņiem —, lai panāktu viņu aizturēšanas telpās, kuras nav penitenciāro iestāžu pārziņā, [termiņa] pagarinājumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3. Saskaņā ar Lisabonas līgumam pievienotā 19. protokola par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā (OV 2010, C 83, 290. lpp.; turpmāk tekstā — “19. protokols”), preambulu:

“Augstās Līgumslēdzējas Puses,

ievērojot to, ka nolīgumi par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, ko 1985. gada 14. jūnijā un 1990. gada 19. jūnijā Šengenā parakstījušas dažas Eiropas Savienības dalībvalstis, kā arī ar tiem saistītie nolīgumi un uz to pamata pieņemtie noteikumi ir iekļauti Eiropas Savienības sistēmā ar 1997. gada 2. oktobra Amsterdamas līgumu;

vēloties saglabāt Šengenas *acquis* tādu, kāds tas bijis kopš Amsterdamas līguma stāšanās spēkā, un attīstīt šo *acquis*, lai palīdzētu sasniegt mērķi — nodrošināt Savienības pilsoņiem brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām;

[..]

ir vienojušās par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību.”

4 Šī protokola 2. pantā ir norādīts:

“Šengenas *acquis* attiecas uz 1. pantā minētajām dalībvalstīm, neskarot 2003. gada 16. aprīļa Pievienošanās akta 3. pantu un 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās akta 4. pantu. Padome aizstāj Izpildu komiteju, kas izveidota ar Šengenas līgumiem.”

5 Šajā *acquis* ietilpst Konvencija, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.), kas parakstīta Šengenā (Luksemburga) 1990. gada 19. jūnijā (turpmāk tekstā — “CAAS”), kuras 2. pants attiecas uz iekšējo robežu šķērsošanu.

6 Saskaņā ar CAAS 2. panta 1.–3. punktu:

“1. Iekšējās robežas var šķērsot jebkurā vietā bez personu kontroles.

2. Līgumslēdzēja Puse, apspriedusies ar citām Līgumslēdzējām Pusēm, tomēr var nolemt, ka noteiktu laiku pie valsts iekšējās robežas veiks situācijai piemērotu robežkontroli, ja tas vajadzīgs sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ. Ja sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ vajadzīga tūlītēja rīcība, attiecīgā Līgumslēdzēja Puse veic vajadzīgos pasākumus un pēc iespējas ātrāk par to informē pārējās Līgumslēdzējas Puses.

3. Personu kontroles atcelšana pie iekšējām robežām neietekmē ne 22. panta noteikumus, ne policijas pilnvaras, ko atbilstīgi katras Līgumslēdzējas Puses tiesību aktiem īsteno kompetentas iestādes visā tās teritorijā, ne arī pienākumu turēt, nēsāt un uzrādīt Līgumslēdzējas Puses tiesību aktos paredzētās atļaujas un dokumentus.”
- 7 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 105, 1. lpp.), 39. panta 1. punktu no 2006. gada 13. oktobra CAAS 2. pants tika atcelts.
- 8 Saskaņā ar šīs regulas 2. panta 9.–11. punktu:

“Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

- 9) “robežkontrole” ir darbības, ko saskaņā ar šo regulu veic pie robežas, reaģējot vienīgi uz nodomu šķērsot robežu vai robežas šķērsošanas aktu, neatkarīgi no visiem citiem apsvērumiem, un tā ietver robežpārbaudes un robežuzraudzību;
- 10) “robežpārbaudes” ir pārbaudes, ko veic robežšķērsošanas vietās, lai nodrošinātu, ka personām, tostarp viņu transportlīdzekļiem un mantām, drīkst atļaut ieceļot dalībvalstu teritorijā vai izceļot no tās;

11) “robežuzraudzība” ir robežu uzraudzība starp robežšķērsošanas vietām un robežšķērsošanas vietu uzraudzība pēc noteiktā darba laika beigām, lai nepieļautu personu izvairīšanos no robežpārbaudēm.”

9) Regulas Nr. 562/2006 20. pantā ar nosaukumu “Iekšējo robežu šķērsošana” ir noteikts:

“Iekšējās robežas var šķērsot jebkurā vietā, un personām — neatkarīgi no viņu valstspiederības — nepiemēro robežpārbaudes.”

10) Šīs regulas 21. pantā ar nosaukumu “Pārbaudes iekšzemē” ir noteikts:

“Robežkontroles atcelšana pie iekšējām robežām neietekmē:

a) policijas pilnvaras, ko īsteno kompetentas dalībvalstu iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, ja vien pilnvaru īstenošana iedarbības ziņā nav līdzvērtīga robežpārbaudēm; tas attiecas arī uz pierobežas teritorijām. Policijas pilnvaru īstenošanu pirmā teikuma nozīmē jo īpaši nedrīkst uzskatīt par līdzvērtīgu robežpārbaudēm, ja policijas veiktie pasākumi:

i) par mērķi neizvirza robežkontroli;

Valsts tiesības

1958. gada 4. oktobra Konstitūcija

- ¹¹ 1958. gada 4. oktobra Konstitūcijas, kura grozīta ar 2008. gada 23. jūlija Konstitucionālo likumu Nr. 2008-724 par V Republikas institūciju modernizāciju (2008. gada 24. jūlija *JORF*, 11890. lpp.; turpmāk tekstā — “Konstitūcija”), 61.-1. pantā ir noteikts:

“Ja tiesvedības procesa laikā tiek norādīts, ka tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, *Conseil constitutionnel* [Konstitucionālā padome] var uzdot šo jautājumu prejudiciālā nolēmuma kārtībā *Conseil d’État* [Valsts padomei] vai *Cour de cassation* [Kasācijas tiesai], kura par to lemj noteiktajā termiņā.

Šī panta piemērošanas nosacījumi ir noteikti pamatlikumā.”

- ¹² Konstitūcijas 62. panta otrajā un trešajā daļā ir norādīts:

“Tiesību norma, kura, pamatojoties uz 61.-1. pantu, ir atzīta par neatbilstošu konstitūcijai, tiek atcelta, sākot no datuma, kurā ir publicēts *Conseil constitutionnel* nolēmums, vai vēlāka šajā nolēmumā noteikta datuma. *Conseil constitutionnel* paredz nosacījumus un ierobežojumus, ar kādiem var tikt pārskatītas tiesību normas radītās sekas.

Conseil constitutionnel nolēmumus nevar pārsūdzēt. Tie ir saistoši valsts varai un visām administratīvajām un tiesu iestādēm.”

13 Saskaņā ar Konstitūcijas 88.-1. pantu:

“Republika piedalās Eiropas Savienībā, kas izveidota no valstīm, kuras ir brīvi izvēlējušās kopīgi īstenot savas atsevišķas kompetences saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību, kuri izriet no 2007. gada 13. decembrī Lisabonā parakstītā līguma.”

Rikojums Nr. 58-1067

14 Ar 2009. gada 10. decembra Pamatlikumu Nr. 2009-1523 par Konstitūcijas 61.-1. panta piemērošanu (2009. gada 11. decembra *JORE*, 21379. lpp.), 1958. gada 7. novembra Rikojuma Nr. 58-1067 par pamatlikumu par *Conseil constitutionnel* II sadaļā tika ieviesta jauna IIa nodaļa ar nosaukumu “Par atbilstības konstitūcijai prioritāro jautājumu”. Šajā IIa nodaļā ir noteikts:

“1. daļa

Piemērojamās tiesību normas tiesās, kuras vēršas *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*

23.-1. pants

Tiesās, kuras vēšas *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*, pamats par to, ka tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, ir jāiesniedz rakstveidā, to norādot atsevišķi un pamatojot, pretējā gadījumā šis pamats tiks atzīts par nepieņemamu. Šādu pamatu pirmo reizi var izvirzīt apelācijas sūdzībā. Tiesa to nevar izvirzīt pēc savas ierosmes.

[..]

23.-2. pants

Tiesa, izdodot motivētu nolēmumu, nekavējoties lemj par atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma nodošanu *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*. Šī nodošana tiek veikta, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) apstrīdētā tiesību norma ir piemērojama strīdā vai tiesvedībā, vai rada pamatu procesuālām darbībām;
- 2) šo tiesību normu *Conseil constitutionnel* sava nolēmuma pamatojuma un rezolutīvajā daļā vēl nav atzinusi par atbilstošu Konstitūcijai, izņemot, ja ir notikusi apstākļu maiņa;
- 3) jautājumam ir būtiska nozīme.

Tiesai, ja tai tiek iesniegti pamati, ar kuriem tiek apstrīdēta tiesību normas atbilstība, pirmkārt, Konstitūcijā garantētām tiesībām un brīvībām un, otrkārt, Francijas starptautiskajām saistībām, katrā ziņā prioritārā kārtībā ir jālemj par jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil d'Etat* vai *Cour de cassation*.

Lēmums par jautājuma nodošanu *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* tiek nosūtīts astoņu dienu laikā pēc tā pasludināšanas, pievienojot procesuālos rakstus vai lietas dalībnieku prasījumus. To nevar pārsūdzēt. Atteikumu nodot jautājumu var apstrīdēt vienīgi gadījumā, ja tiek apstrīdēts nolēmums saistībā ar visu strīdu vai daļu no tā.

23.-3. pants

Tiklīdz kā jautājums ir nodots, tiesa aptur tiesvedību lietā līdz brīdim, kad tiek saņemts *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* nolēmums, vai *Conseil constitutionnel* nolēmums, ja lieta tai ir nodota izskatīšanā. Pierādījumu savākšana netiek apturēta un tiesa var veikt nepieciešamos pagaidu vai drošības pasākumus.

Tomēr tiesvedība netiek apturēta nedz gadījumā, ja personai tiesvedības dēļ tiek atņemta brīvība, nedz gadījumā, ja tiesvedības priekšmets ir pasākuma, ar kuru tiek atņemta brīvība, izbeigšana.

Tiesa var lemt arī nesagaidot nolēmumu par atbilstības konstitūcijai prioritāro jautājumu, ja likumā vai administratīvos noteikumos ir paredzēts, ka tai lēmums ir jāpieņem noteiktā termiņā vai steidzami. Ja pirmās instances tiesa pieņem lēmumu, nesagaidot nolēmumu, un par šo lēmumu tiek iesniegta apelācijas sūdzība, apelācijas tiesa aptur tiesvedību. Šī tiesa tomēr var tiesvedību neapturēt, ja šai tiesai pašai lēmums ir jāpieņem noteiktā termiņā vai steidzami.

Turklāt gadījumā, ja pastāv risks, ka tiesvedības apturēšana varētu izraisīt neatgriezeniskas vai acīmredzami pārmērīgas sekas attiecībā uz kāda lietas dalībnieka tiesībām, tiesa, kura pieņem lēmumu par jautājuma nodošanu, var lemt par tiem jautājumiem, kuri ir jāizskata nekavējoties.

Ja ir iesniegta kasācijas sūdzība, jo tiesas, kas izskatīja lietu pēc būtības, ir lēmušas, nesagaidot *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* nolēmumu, vai *Conseil constitutionnel* nolēmumu, ja lieta tai ir nodota izskatīšanā, tiek apturēta jebkāda nolēmuma pieņemšana par pārsūdzību līdz brīdim, kad tiek pieņemts lēmums par atbilstības konstitūcijai prioritāro jautājumu. Citādi ir gadījumā, ja ieinteresētajai personai tiesvedības dēļ ir atņemta brīvība un likumā ir paredzēts, ka *Cour de cassation* pieņem lēmumu noteiktā termiņā.

2. daļa

Piemērojamās tiesību normas *Conseil d'État* un *Cour de cassation*

23.-4. pants

Trīs mēnešu laikā, skaitot no 23.-2. pantā vai 23.-1. panta pēdējā daļā paredzētā [jautājuma] nodošanas saņemšanas, *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* lemj par atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma nosūtīšanu *Conseil constitutionnel*. Šī nosūtīšana tiek veikta, ja ir izpildīti 23.-2. panta 1. un 2. punktā minētie nosacījumi un [tiesību] jautājums ir jauns vai tam ir būtiska nozīme.

23.-5. pants

Pamats par to, ka tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, var tikt izvirzīts, tostarp pirmo reizi kasācijas tiesvedībā, ja lieta tiek izskatīta *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*. Pamats ir jānorāda atsevišķā un pamatotā procesuālajā rakstā, pretējā gadījumā tas nav pieņemams. Tiesa to nevar izvirzīt pēc savas ierosmes.

Conseil d'État vai *Cour de cassation*, ja tām tiek iesniegti pamati, ar kuriem tiek apstrīdēta tiesību normas atbilstība, pirmkārt, Konstitūcijā garantētām tiesībām un brīvībām un, otrkārt, Francijas starptautiskajām saistībām, katrā ziņā prioritārā kārtībā ir jālemj par jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*.

Conseil d'État vai *Cour de cassation* rīcībā ir trīs mēneši, sākot no pamata iesniegšanas, sava nolēmuma pasludināšanai. Atbilstības konstitūcijai prioritārais jautājums tiek nodots *Conseil constitutionnel*, ja ir izpildīti 23.-2. panta 1. un 2. punktā minētie nosacījumi un [tiesību] jautājums ir jauns vai tam ir būtiska nozīme.

Ja jautājums tiek nodots *Conseil constitutionnel*, *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* aptur tiesvedību līdz brīdim, kad *Conseil constitutionnel* būs pieņēmusi lēmumu. Citādi ir gadījumā, ja ieinteresētajai personai tiesvedības dēļ ir atņemta brīvība un likumā ir paredzēts, ka *Cour de cassation* pieņem lēmumu noteiktā termiņā. Ja *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* spriedums ir jāpasludina steidzami, tā tiesvedību var neapturēt.

[..]

23.-7. pants

Conseil d'État vai *Cour de cassation* pamatots lēmums vēršties *Conseil constitutionnel* tai tiek nodots, pievienojot procesuālos rakstus vai lietas dalībnieku prasījumus. *Conseil constitutionnel* saņem kopiju no pamatotā lēmuma, ar kuru *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* nolemj neuzdot tai atbilstības konstitūcijai prioritāru jautājumu. Ja *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* nav pieņēmušas lēmumu 23.-4. un 23.-5. pantā norādītajā termiņā, jautājums tiek nodots *Conseil constitutionnel*.

[..]

3. daļa

Piemērojamās tiesību normas *Conseil constitutionnel*

[..]

23.-10. pants

Conseil constitutionnel pasludina spriedumu trīs mēnešu laikā, skaitot no jautājuma iesniegšanas dienas. Lietas dalībniekiem pašiem ir jāiesniedz savi apsvērumi. Tiesas sēde ir atklāta, izņemot *Conseil constitutionnel* iekšējā reglamentā noteiktus izņēmuma gadījumus.

[..”

Kriminālprocesa kodekss

- 15 Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. pantā, redakcijā, kas bija spēkā faktisko apstākļu rašanās brīdī, ir noteikts:

“Policijas virsnieki un 20. panta un 21.-1. pantā norādītās policijas amatpersonas un policijas amatpersonu vietnieki, kuri darbojas pēc policijas virsnieku pavēles un to pakļautībā, var pieprasīt ikvienai personai, lai tā, izmantojot jebkādas līdzekļus, pierādītu savu identitāti, ja pastāv viens vai vairāki ticami iemesli, ka šo personu var turēt aizdomās par to, ka viņa:

- ir izdarījusi vai mēģinājusi veikt nelikumīgas darbības;
- vai gatavojas izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai likumpārkāpumu;
- vai var sniegt informāciju, kas ir noderīga, veicot izmeklēšanu noziedzīga nodarījuma vai likumpārkāpuma gadījumā;
- vai atrodas tiesu iestādes izsludinātā meklēšanā.

Pēc [Francijas] Republikas prokurora rakstveida pieprasījuma šajā pieprasījumā norādītu pārkāpumu izmeklēšanas un iztiesāšanas nolūkiem, ievērojot šos pašus noteikumus, ikvienas personas identitāte var arī tikt pārbaudīta šīs amatpersonas norādītajās vietās un norādītajā laikposmā. Fakts, ka identitātes pārbaudes rezultātā tiek atklāti pārkāpumi, kuri nav minēti [Francijas] Republikas prokurora pieprasījumā, nav uzskatāms par šo izmeklēšanas procedūru spēkā neesamības pamatu.

Ikvienas personas identitāte, neatkarīgi no šīs personas uzvedības, var tikt kontrolēta, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, arī, lai novērstu sabiedriskās kārtības apdraudējumu, īpaši apdraudējumu personu vai mantas drošībai.

Teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar valstīm, kuras ir dalībnieces konvencijā, kura tika parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā, un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas, kā arī sabiedrībai pieejamā ostu, lidostu, kā arī dzelzceļa staciju vai tādu autoostu teritorijā, kuras ir atvērtas starptautiskai satiksmei un tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, var tikt pārbaudīta visu personu identitāte arī, lai pārliecinātos, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu turēšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Ja šī pārbaude notiek starptautiskās satiksmes vilcienā, pārbaude var tikt veikta maršruta daļā starp robežu un pirmo pieturu, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas. Tomēr dzelzceļa līnijās, kurās notiek starptautiskā satiksme un kurās ir īpaši noteikumi transporta pakalpojumiem, pārbaude var notikt arī starp šo pieturu un pieturu, kura atrodas nākamo 50 kilometru robežās. Šīs līnijas un pieturas tiek noteiktas ar ministrijas lēmumu. Ja ir tāda autoceļa daļa, kura sākas šīs [panta] daļas pirmajā teikumā minētajā teritorijā, un pirmā autoceļa nodevas iekasēšanas vieta atrodas 20 kilometru līnijas ietvaros, pārbaude turklāt var notikt līdz šai pirmajai autoceļa nodevas iekasēšanas vietai stāvvietu laukumos, kā arī šajā autoceļa nodevas iekasēšanas vietā un ar to saistītos stāvvietu laukumos. Autoceļa nodevas iekasēšanas vietas, uz kurām attiecas šī tiesību norma, tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu. Fakts, ka identitātes pārbaudes laikā tiek atklātas nelikumības, kas nav saistītas ar iepriekš minēto pienākumu neievērošanu, nav uzskatāms par šo izmeklēšanas procedūru spēkā neesamības pamatu.

[..]”

Pamata lietas un prejudiciālie jautājumi

- 16 A. Melki un S. Abdeli, Alžīrijas pilsoņi, kuri Francijā atrodas nelegāli, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, tika pakļauti policijas kontrolei teritorijā starp Francijas un Beļģijas sauszemes robežu un līniju, kas atrodas 20 kilometru attālumā no tās. 2010. gada 23. martā prefekts attiecībā uz katru no viņiem pieņēma lēmumu par viņu nogādāšanu atpakaļ līdz robežai un lēmumu par viņu aizturēšanu.
- 17 A. Melki un S. Abdeli izmeklēšanas tiesnesim, pie kura prefekts vērsās, lūdzot pagarināt šo aizturēšanas termiņu, apstrīdēja viņu aizturēšanas tiesiskumu un atsaucās uz Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas neatbilstību konstitūcijai, pamatojoties uz to, ka šī tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības.
- 18 Ar diviem 2010. gada 25. marta rīkojumiem izmeklēšanas tiesnesis izdeva rīkojumu, pirmkārt, nodot *Cour de cassation* jautājumu par to, vai ar Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu ir apdraudētas Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, un, otrkārt, izdeva rīkojumu par 15 dienām pagarināt A. Melki un S. Abdeli aizturēšanas termiņu.
- 19 Kā norāda iesniedzējtiesa, A. Melki un S. Abdeli apgalvo, ka Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļa esot pretrunā Konstitūcijai, ievērojot, ka saistībā, kuras Francijas Republikai izriet no Lisabonas līguma, ir konstitucionāla vērtība, ņemot vērā Konstitūcijas 88.-1. pantu, un ka Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļa, saskaņā ar kuru ir atļauta kontrole uz robežām ar citām dalībvalstīm, esot

pretrunā LESD 67. panta 2. punktā norādītajam personu brīvas pārvietošanās principam, kurā ir paredzēts, ka Eiropas Savienība nodrošina to, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām.

- 20 Iesniedzējtiesa, pirmkārt, uzskata, ka tai ir uzdots jautājums par Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtās daļas atbilstību gan Savienības tiesībām, gan Konstitūcijai.
- 21 Otrkārt, *Cour de cassation* no Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. panta un 23.-5. panta, kā arī no Konstitūcijas 62. panta secina, ka tiesas, kuras izskata lietu pēc būtības, kā arī pati *Cour de cassation*, kā tas izriet no Pamatlikuma Nr. 2009-1523, ar kuru minētie panti ir iekļauti Rikojumā Nr. 58-1067, nevar lemt par iespēju uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai, ja atbilstības konstitūcijai prioritārais jautājums ir nodots *Conseil constitutionnel*.
- 22 Uzskatot, ka tās lēmums par atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma uzdošanu *Conseil constitutionnel* ir atkarīgs no Savienības tiesību interpretācijas, *Cour de cassation* nolēma katrā izskatāmajā lietā apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [LESD] 267. pantam ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums, kas izriet no 1958. gada 7. novembra Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. panta otrās daļas un 23.-5. panta otrās daļas, kuras ir ieviestas ar 2009. gada 10. decembra Pamatlikumu Nr. 2009-1523, tiktāl, ciktāl ar to tiesām ir noteikts pienākums prioritārā kārtībā

lemt par tām uzdotā jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*, ciktāl šis jautājums attiecas uz valsts tiesību teksta neatbilstību Konstitūcijai, jo tas ir pretrunā [Eiropas] Savienības tiesību noteikumiem?

- 2) Vai [LESD] 67. pantam ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums, kas izriet no Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas, kurā ir noteikts, ka "teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar valstīm, kuras ir dalībnieces konvencijā, kura tika parakstīta Šengena 1990. gada 19. jūnijā, un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas, kā arī sabiedrībai pieejamā ostu, lidostu, kā arī dzelzceļa staciju vai tādu autoostu teritorijā, kuras ir atvērtas starptautiskai satiksmei un tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, var tikt pārbaudīta arī visu personu identitāte, lai pārliecinātos, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu turēšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Ja šī pārbaude notiek starptautiskās satiksmes vilcienā, pārbaude var tikt veikta maršruta daļā starp robežu un pirmo pieturu, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas. Tomēr dzelzceļa līnijās, kurās notiek starptautiskā satiksme un kurās ir īpaši noteikumi transporta pakalpojumiem, pārbaude var notikt arī starp šo pieturu un pieturu, kura atrodas nākamo 50 kilometru robežās. Šīs līnijas un šīs pieturas tiek noteiktas ar ministrijas lēmumu. Ja ir tāda autoceļa daļa, kura sākas šis [panta] daļas pirmajā teikumā minētajā teritorijā, un pirmā autoceļa nodevas iekasēšanas vieta atrodas 20 kilometru līnijas ietvaros, pārbaude turklāt var notikt līdz šai pirmajai autoceļa nodevas iekasēšanas vietai stāvvietu laukumos, kā arī šajā autoceļa nodevas iekasēšanas vietā un ar to saistītos stāvvietu laukumos. Autoceļa nodevas iekasēšanas vietas, uz kurām attiecas šī tiesību norma, tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu?"

²³ Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 20. aprīļa rīkojumu lietas C-188/10 un C-189/10 rakstveida, mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai tika apvienotas.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

²⁴ Francijas valdība atsaucas uz lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu nepieņemamību.

²⁵ Attiecībā uz pirmo jautājumu Francijas valdība uzskata, ka tam ir vienīgi hipotētisks raksturs. Šis jautājums esot pamatots ar premisu, ka *Conseil constitutionnel*, veicot pārbaudi par likuma atbilstību Konstitūcijai, var nākties pārbaudīt šī likuma atbilstību Savienības tiesībām. Tomēr saskaņā ar *Conseil constitutionnel* judikatūru likuma atbilstības Savienības tiesībām pārbaude esot jāveic tiesām, kuras lietas izskata administratīvajā vai parastajā tiesvedībā, nevis *Conseil constitutionnel*, veicot likumu atbilstības konstitūcijai pārbaudi. No tā izrietot, ka saskaņā ar valsts tiesībām *Conseil d'État* un *Cour de cassation* neesot pienākuma nosūtīt *Conseil constitutionnel* jautājumus par valsts tiesību atbilstību Savienības tiesībām, jo šie jautājumi nav saistīti ar pārbaudi par atbilstību konstitūcijai.

²⁶ Attiecībā uz otru prejudiciālo jautājumu Francijas valdība uzskata, ka atbilde uz šo jautājumu neesot lietderīga. Kopš 2010. gada 9. aprīļa A. Melki un S. Abdeli vairs netiekot piemērots nekāds brīvības atņemšanas pasākums un, sākot no šīs dienas, abi izmeklēšanas tiesneša rīkojumi nav spēkā. Vienīgās tiesvedības, kura joprojām noris *Cour de cassation*, ietvaros nekādas nozīmes neesot arī jautājumam par Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtās daļas atbilstību LESD 67. pantam, ņemot vērā, kā *Conseil constitutionnel* to atgādināja savā 2010. gada 12. maija Lēmumā

Nr. 2010-605 DC, ka tai neesot kompetences pārbaudīt likuma atbilstību Savienības tiesībām, jo tā pārbauda šī likuma atbilstību konstitūcijai.

- 27 Šajā sakarā pietiek atgādināt, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto lūgumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata lietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. it īpaši 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-333/07 *Regie Networks*, Krājums, I-10807. lpp., 46. punkts; 2009. gada 8. septembra spriedumu lietā C-478/07 *Budejovicky Budvar*, Krājums, I-7721. lpp., 63. punkts, un 2010. gada 20. maija spriedumu lietā C-56/09 *Zanotti*, Krājums, I-4517. lpp., 15. punkts).
- 28 Šajā gadījumā uzdotie jautājumi attiecas uz LESD 67. un 267. panta interpretāciju. No lēmumu uzdot prejudiciālu jautājumu pamatojuma neizriet, ka izmeklēšanas tiesneša izdotie rīkojumi attiecībā uz A. Melki un S. Abdeli vairs nebūtu spēkā. Turklāt nav acīmredzams, ka *Cour de cassation* veiktā atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma mehānisma interpretācija būtu skaidri izslēgta no valsts tiesību normu redakcijas.
- 29 Attiecīgi atbilstības pieņēmumu, kas piemīt lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu katrā lietā, neatspēko Francijas valdības izvirzītie argumenti.
- 30 Šajos apstākļos lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurš ir iesniegts šajās lietās, ir jāuzskata par pieņemamu.

Par pirmo jautājumu

- 31 Uzdotot šo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 267. pantam ir pretrunā dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiek ieviests process, ar kuru tiek uzsākta atbilstības konstitūcijai pārbaude, ar kuru minētās dalībvalsts tiesām, gadījumā, ja vienlaicīgi ir jāizskata jautājums par valsts tiesību normas neatbilstību Savienības tiesībām, ir noteikts pienākums prioritāri lemt par jautājuma saistībā ar valsts tiesību normas atbilstību Konstitūcijai nosūtīšanu valsts tiesai, kuras kompetencē ir pārbaudīt likumu atbilstību konstitūcijai.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 32 A. Melki un S. Abdeli uzskata, ka pamata lietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums atbilst Savienības tiesībām ar nosacījumu, ka *Conseil constitutionnel* pārbauda Savienības tiesības un gadījumā, ja tai rodas šaubas par to interpretāciju, iesniedz prejudiciālu jautājumu Tiesai, lūdzot arī, lai prejudiciālais nolēmums tiktu izskatīts paātrinātā procedūrā, piemērojot Tiesas Reglamenta 104.a pantu.
- 33 Francijas valdība uzskata, ka Savienības tiesībām nav pretrunā attiecīgie valsts tiesību akti, jo ar tiem netiek nedz grozīta, nedz apdraudēta valsts tiesas loma un kompetence Savienības tiesību piemērošanā. Šīs argumentācijas pamatojumam šī valdība būtībā pamatojas uz tādu pašu minētā tiesiskā regulējuma interpretāciju, kādu pēc tam, kad *Cour de cassation* bija nosūtījusi lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesai, norādīja gan *Conseil constitutionnel* savā 2010. gada 12. maija Lēmumā Nr. 2010-605 DC, gan *Conseil d'État* savā 2010. gada 14. maija Lēmumā Nr. 312305.

- 34 Piemērojot šo interpretāciju, tiktu izslēgts, ka atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma priekšmets būtu jautājuma uzdošana *Conseil constitutionnel* par likuma atbilstību Savienības tiesībām. Likuma atbilstības Savienības tiesībām pārbaude būtu jāveic tiesām, kuras lietas izskata administratīvajā vai parastajā tiesvedībā, nevis *Conseil constitutionnel*, un tām arī pašām un saskaņā ar pašu veiktu novērtējumu ir jāpieņem Savienības tiesības, kā arī vienlaikus vai pēc atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma nosūtīšanas būtu jāuzdod prejudiciālie jautājumi Tiesai.
- 35 Francijas valdība šajā sakarā norāda, ka saskaņā ar pamata lietā aplūkojamiem valsts tiesību aktiem valsts tiesa, ievērojot zināmus nosacījumus, vai nu var lemt par lietas būtību, negaidot *Cour de cassation*, *Conseil d'État* vai *Conseil constitutionnel* nolikumu par atbilstības konstitūcijai prioritāro jautājumu, vai nu var veikt pagaidu vai drošības pasākumus, kuri ir nepieciešami, lai nodrošinātu tūlītēju to tiesību aizsardzību, kāda attiecīgajām personām izriet no Savienības tiesībām.
- 36 Gan Francijas valdība, gan Beļģijas valdība norāda, ka atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma procesuālā mehānisma mērķis ir garantēt attiecīgajām personām, ka viņu prasība par valsts tiesību normas atbilstības konstitūcijai pārbaudi patiešām tiks izskatīta, nepastāvot iespējai, ka vērsšanās *Conseil constitutionnel* varētu tikt noraidīta, pamatojoties uz attiecīgās tiesību normas neatbilstību Savienības tiesībām. Turklāt vērsšanās *Conseil constitutionnel* radot priekšrocību, ka *Conseil constitutionnel* var atcelt Konstitūcijai neatbilstošu likumu un šai atcelšanai ir *erga omnes* sekas. Turpretī sprieduma, kuru pasludina tiesa, kura lietu izskata administratīvajā vai parastajā tiesvedībā, konstatējot, ka valsts tiesību norma neatbilst Savienības tiesībām, sekas attiecas vienīgi uz attiecīgo šajā tiesā izskatāmo strīdu.
- 37 Čehijas valdība, savukārt, ierosina sniegt atbildi, ka no Savienības tiesību pārākuma principa izriet, ka valsts tiesai ir pienākums nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu iedarbību, pārbaudot valsts tiesību atbilstību Savienības tiesībām un nepiemērojot valsts tiesības, kuras ir tām pretrunā, bez pienākuma vispirms vērsties valsts konstitucionālajā tiesā vai citā valsts tiesā. Vācijas valdība uzskata, ka tiesību vērsties Tiesā,

uzdodot prejudiciālu jautājumu, kuras saskaņā ar LESD 267. pantu ir visām valsts tiesām, īstenošanu nedrīkst apdraudēt tāda valsts tiesību norma, saskaņā ar kuru vērtēšanās Tiesā, lai panāktu Savienības tiesību interpretāciju, ir pakļauta citas valsts tiesas nolēmumam. Polijas valdība uzskata, ka LESD 267. pantam nav pretrunā pirmajā uzdotajā jautājumā norādītais tiesību akts, jo tajā paredzētā procedūra pēc būtības neapdraud valsts tiesu tiesības un pienākumus, kuri izriet no minētā panta.

38 Komisija uzskata, ka Savienības tiesībām, īpaši šo tiesību pārākuma principam, kā arī LESD 267. pantam ir pretrunā lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu aprakstītais valsts tiesiskais regulējums gadījumā, ja katrā tiesību normas atbilstības Savienības tiesībām apstrīdēšanas gadījumā attiecīgā persona varētu pamatoties uz šīs tiesību normas neatbilstību Konstitūcijai. Šādā gadījumā pienākums nodrošināt Savienības tiesību ievērošanu netieši, bet noteikti no valsts tiesas tiktu nodots *Conseil constitutionnel*. Tādējādi atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma mehānisma rezultātā rastos situācija, kādu Tiesa 1978. gada 9. marta spriedumā lietā 106/77 *Simmenthal* (*Recueil*, 629. lpp.) ir atzinusi par neatbilstošu Savienības tiesībām. Fakts, ka konstitucionālā tiesa pati var uzdot prejudiciālos jautājumus Tiesai, šo situāciju neuzlabojot.

39 Ja, turpretī, tiesību normas atbilstības Savienības tiesībām apstrīdēšana attiecīgajai personai neļauj *ipso facto* atsaukties uz šīs pašas tiesību normas atbilstības Konstitūcijai apstrīdēšanu, un tiesa, kura izskata lietu pēc būtības, tādējādi joprojām būtu kompetenta piemērot Savienības tiesības, pirmajā uzdotajā jautājumā minētais valsts tiesiskais regulējums Savienības tiesībām nebūtu pretrunā, ja tiktu izpildīti vairāki kritēriji. Komisija uzskata, ka valsts tiesai ir jābūt tiesībām vienlaicīgi uzdot Tiesai jebkādu prejudiciālu jautājumu, kuru tā uzskatītu par nepieciešamu, un veikt ikvienu pasākumu, kurš nepieciešams, lai nodrošinātu Savienības tiesībās garantēto tiesību pagaidu tiesisko aizsardzību tiesā. Tāpat būtu nepieciešams, lai, pirmkārt, atbilstības konstitūcijai izpildes procedūras rezultātā pārmērīgi ilgi netiktu atlikta tiesvedība pamata lietā un, otrkārt, lai, veicot šo izpildes procedūru un neatkarīgi no tās rezultāta,

valsts tiesa joprojām varētu brīvi izvērtēt valsts tiesību normas atbilstību Savienības tiesībām, to nepiemērot, ja tiesa uzskatītu, ka šī norma ir pretrunā Savienības tiesībām, un uzdot Tiesai prejudiciālos jautājumus, ja tā to uzskatītu par nepieciešamu.

Tiesas atbilde

- 40 Ar LESD 267. pantu Tiesai tiek piešķirta kompetence prejudiciālā nolēmuma procesa ietvaros lemt gan par Līgumu, gan Savienības iestāžu vai struktūru pieņemtu tiesību aktu interpretāciju vai šo tiesību aktu spēkā esamību. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka valsts tiesa šādus jautājumus var uzdot Tiesai, ja tā uzskata, ka lēmums par šo jautājumu ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, un šī panta trešajā daļā ir noteikts, ka šai tiesai ir pienākums vērsties Tiesā, ja šos lēmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt.
- 41 No tā, pirmkārt, izriet, ka, pat ja, ņemot vērā lietas apstākļus, vērstoties Tiesā, ir lietderīgi apskatīt vienīgi valsts tiesību problēmas (skat. 1981. gada 10. marta spriedumu apvienotajās lietās 36/80 un 71/80 *Irish Creamery Milk Suppliers Association u.c., Recueil*, 735. lpp., 6. punkts), valsts tiesām ir visplašākās tiesības vērsties Tiesā, ja tās uzskata, ka tajās izskatāmā lieta rada jautājumus par Savienības tiesību noteikumu interpretāciju vai to spēkā esamības vērtējumu un ka ir vajadzīgs lēmums par tiem (skat. it īpaši 1974. gada 16. janvāra spriedumu lietā 166/73 *Rheinmühlen-Düsseldorf, Recueil*, 33. lpp., 3. punkts; 1991. gada 27. jūnija spriedumu lietās C-348/89 *Mecanarte, Recueil*, I-3277. lpp., 44. punkts, un 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-210/06 *Cartesio*, Krājums, I-9641. lpp., 88. punkts).
- 42 Tiesa ir secinājusi, ka tāds valsts tiesību noteikums, saskaņā ar kuru zemākas instances tiesām ir saistošs augstākas instances tiesas veikts tiesību novērtējums, tikai šī fakta dēļ nevar tām liegt LESD 267. pantā paredzētās tiesības uzdot Tiesai jautājumus

par Savienības tiesību interpretāciju (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Rheinmühlen-Düsseldorf*, 4. un 5. punkts, kā arī *Cartesio*, 94. punkts). Zemākas instances tiesai ir jābūt iespējai brīvi uzdot Tiesai to interesējošos jautājumus, ja tā uzskata, ka juridiskais vērtējums, ko veikusi augstākas instances tiesa, varētu tai likt taisīt Savienības tiesībām neatbilstošu spriedumu (2010. gada 9. marta spriedums lietā C-378/08 *ERG* u.c., Krājums, I-1919. lpp., 32. punkts).

- 43 Otrkārt, Tiesa jau ir nospriedusi, ka valsts tiesai, kurai ir pienākums savas kompetences ietvaros piemērot Savienības tiesību normas, ir arī pienākums nodrošināt šo normu pilnīgu efektivitāti, pēc savas iniciatīvas vajadzības gadījumā nepiemērojot tām pretrunā esošus, pat vēlāk pieņemtus valsts tiesību aktus, bez pienākuma lūgt vai sagaidīt, kad tie tiks atcelti likumdošanā vai izmantojot kādu citu konstitūcijā paredzētu metodi (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Simmenthal*, 21. un 24. punkts; 2003. gada 20. marta spriedumu lietā C-187/00 *Kutz-Bauer*, *Recueil*, I-2741. lpp., 73. punkts; 2005. gada 3. maija spriedumu apvienotajās lietās C-387/02, C-391/02 un C-403/02 *Berlusconi* u.c., Krājums, I-3565. lpp., 72. punkts, kā arī 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā C-314/08 *Filipiak*, Krājums, I-11049. lpp., 81. punkts).
- 44 Prasībām, kas izriet no pašas Savienības tiesību dabas, neatbilst ikviena valsts tiesiskās kārtības norma vai likumā noteikta, administratīvā vai tiesu prakse, kuras rezultātā samazinātos Savienības tiesību efektivitāte, ja tiesai, kura ir kompetenta piemērot šīs tiesības, tiktu liegtas pilnvaras šajā piemērošanas brīdī darīt visu nepieciešamo, lai netiktu piemērotas tādas valsts tiesību normas, kuras, iespējams, rada šķērslī Savienības tiesību normu pilnīgai efektivitātei (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Simmenthal*, 22. punkts, kā arī 1990. gada 19. jūnija spriedumu lietā C-213/89 *Factortame* u.c., *Recueil*, I-2433. lpp., 20. punkts). Tā tas būtu gadījumā, kad pretruna starp Savienības tiesību normu un vēlāk pieņemtu valsts tiesību aktu būtu jārisina nevis tiesai, kuras uzdevums ir piemērot Savienības tiesības, bet kādai citai iestādei, kurai piešķirta rīcības brīvība, pat ja šāds šķērslis Savienības tiesību pilnīgai iedarbībai būtu tikai islaicīgs (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Simmenthal*, 23. punkts).

- 45 Visbeidzot, Tiesa ir nospriedusi, ka valsts tiesai, kura izskata strīdu saistībā ar Savienības tiesībām un kura uzskata, ka valsts tiesību norma ne tikai ir pretrunā Savienības tiesībām, bet arī neatbilst konstitūcijai, nav liegtas tiesības vai tā netiek atbrīvota no LESD 267. pantā paredzētā pienākuma uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību, pamatojoties uz to, ka jautājums par valsts tiesiskās kārtības normas neatbilstību konstitūcijai ir obligāti jāiesniedz konstitucionālajā tiesā. Savienības tiesību efektivitāte tiktu apdraudēta, ja obligātas vērsšanās konstitucionālajā tiesā dēļ valsts tiesa, kura izskata strīdu saistībā ar Savienības tiesībām, tiktu kavēta īstenot tai ar LESD 267. pantu piešķirtās tiesības uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību, kas tai ļautu pasludināt spriedumu, vai valsts tiesību norma atbilst Savienības tiesībām (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Mecanarte*, 39., 45. un 46. punkts).
- 46 Runājot par sekām, kuras saskaņā ar iepriekš minēto judikatūru izriet attiecībā uz pirmajā uzdotajā jautājumā norādītajām valsts tiesību normām, ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa pamatojas uz premisu, ka saskaņā ar šīm tiesību normām, veicot jautājuma par atbilstību konstitūcijai pārbaudi, kura pamatā ir attiecīgā likuma neatbilstība Savienības tiesībām, *Conseil constitutionnel* vērtē arī šī likuma atbilstību Savienības tiesībām. Šādā gadījumā tiesa, kura izskata lietu pēc būtības, nosūtot jautājumu par atbilstību konstitūcijai, pirms šīs nosūtīšanas veikšanas nevar lemt nedz par attiecīgā likuma atbilstību Savienības tiesībām, nedz uzdot prejudiciālu jautājumu Tiesai saistībā ar minēto likumu. Turklāt gadījumā, ja *Conseil constitutionnel* nospriestu, ka attiecīgais likums atbilst Savienības tiesībām, minētā tiesa, kura izskata lietu pēc būtības, arī pēc šī *Conseil constitutionnel* pasludinātā nolēmuma, kurš ir saistošs visām tiesu iestādēm, nevarētu uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu. Tā tas būtu arī tad, ja pamats par tiesību normas neatbilstību konstitūcijai tiktu norādīts saistībā ar tiesvedību *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*.
- 47 Saskaņā ar šādu interpretāciju pamata lietā minēto valsts tiesību aktu rezultātā gan pirms jautājuma par atbilstību konstitūcijai nosūtīšanas, gan, attiecīgajā gadījumā, pēc *Conseil constitutionnel* nolēmuma šajā jautājumā valsts tiesas, kuras izskata lietas

administratīvajā vai parastajā tiesvedībā, nevarētu īstenot savas tiesības vai izpildīt LESD 267. pantā paredzēto pienākumu uzdot Tiesai prejudiciālos jautājumus. Jākonstatē, ka no judikatūrā izklāstītiem principiem, kuri tika atgādināti šī sprieduma 41.–45. punktā, izriet, ka lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu aprakstītie valsts tiesību akti ir pretrunā LESD 267. pantam.

48 Tomēr, kā tas izriet no šī sprieduma 33.–36. punkta, Francijas un Beļģijas valdības ir sniegušas citādu pirmajā uzdotajā jautājumā norādīto Francijas tiesiskā regulējuma interpretāciju, galvenokārt pamatojoties uz *Conseil constitutionnel* 2010. gada 12. maija Lēmumu Nr. 2010-605 DC un *Conseil d'État* 2010. gada 14. maija Lēmumu Nr. 312305, kuri tika pieņemti pēc tam, kad *Cour de cassation* lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu tika nosūtīti Tiesai.

49 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka iesniedzējtiesai lietās, kuras tai ir nodotas izskatīšanai, ir jānosaka, kāda ir pareiza valsts tiesību interpretācija.

50 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts tiesai ir jāinterpretē valsts likums, kurš tai ir jāpiemēro, cik vien iespējams saskaņā ar Savienības tiesību prasībām (2000. gada 26. septembra spriedums lietā C-262/97 *Engelbrecht*, *Recueil*, I-7321. lpp., 39. punkts; 2009. gada 27. oktobra spriedums lietā C-115/08 *ČEZ*, Krājums, I-10265. lpp., 138. punkts, un 2010. gada 13. aprīļa spriedums lietā C-91/08 *Wall*, Krājums, I-2815. lpp., 70. punkts). Ņemot vērā iepriekš minētos *Conseil constitutionnel* un *Conseil d'État* lēmumus, nevar izslēgt šādu valsts tiesību normu, saskaņā ar kurām tika izveidots pamata lietā minētais atbilstības konstitūcijai pārbaudes mehānisms, interpretāciju.

- 51 Jautājuma, vai ir iespējama tāda atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma mehānisma interpretācija, kas atbilst Savienības tiesību prasībām, izvērtēšanai nevajadzētu apdraudēt tādas būtiskas Tiesas un valsts tiesu sadarbības sistēmas, kura ir noteikta LESD 267. pantā, pazīmes, kas izriet no šī sprieduma 41.–45. punktā atgādinātās judikatūras.
- 52 Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru, lai nodrošinātu Savienības tiesību pārkumu, minētās sadarbības sistēmas darbībai ir nepieciešams, lai valsts tiesa varētu jebkurā tiesvedības brīdī, kurš tai liekas piemērots, un pat atbilstības konstitūcijai pārbaudes izpildes procedūras beigās uzdot Tiesai ikvienu prejudiciālu jautājumu, kādu tā uzskata par nepieciešamu.
- 53 Tiktāl, ciktāl valsts tiesībās ir noteikts pienākums uzsākt procesu, ar kuru tiek uzsākta atbilstības konstitūcijai pārbaude, kas neļautu valsts tiesai nekavējoties atstāt bez piemērošanas tādu valsts tiesību normu, kuru tā uzskata par neatbilstošu Savienības tiesībām, LESD 267. pantā izveidotās sistēmas darbība tomēr pieprasa, lai minētais tiesnesis, pirmkārt, varētu veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību pagaidu tiesisko aizsardzību tiesā, un, otrkārt, šādas izpildes procedūras beigās nepiemērot minēto valsts tiesību normu, ja tiesa uzskata, ka tā ir pretrunā Savienības tiesībām.
- 54 Turklāt ir jānorāda, ka process, ar kuru tiek uzsākta tāda valsts likuma atbilstības konstitūcijai pārbaude, ar kura saturu vienīgi tiek transponētas imperatīvas Savienības direktīvas tiesību normas, nevar apdraudēt vienīgi Tiesai piemētošo kompetenci konstatēt Savienības tiesību akta, tostarp direktīvas, spēkā neesamību — kompetenci, kuras pamatā ir tiesiskās drošības garantēšana, nodrošinot Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu (šajā ziņā skat. 1987. gada 22. oktobra spriedumu lietā 314/85 *Foto-Frost, Recueil*, 4199. lpp., 15.–20. punkts; 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA un ELFAA*, Krājums, I-403. lpp., 27. punkts, kā arī 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-119/05 *Lucchini*, Krājums, I-6199. lpp., 53. punkts).

55 Ja procesa, ar kuru tiek uzsākta atbilstības konstitūcijai pārbaude, prioritātes dēļ tiktu atcelts tāds valsts likums, ar kuru vienīgi tiek transponētas imperatīvas Savienības direktīvas tiesību normas, jo šis likums ir pretrunā valsts Konstitūcijai, Tiesai praktiski tiktu liegta iespēja pēc attiecīgo dalībvalsts tiesu, kuras izskata lietu pēc būtības, lūguma veikt minētās direktīvas spēkā esamības pārbaudi attiecībā uz tiem pašiem pamatiem par primāro tiesību prasībām, īpaši attiecībā uz Eiropas Savienības Pamatiesību hartā atzītām tiesībām, kurai saskaņā ar LES 6. pantu ir tāds pats juridiskais spēks kā līgumiem.

56 Pirms var tikt veikta tāda likuma, ar kura saturu vienīgi tiek transponētas imperatīvas Savienības direktīvas tiesību normas, kontrole attiecībā uz tiem pašiem pamatiem, ar kuriem ir apstrīdēta direktīvas spēkā esamība, valsts tiesām, kuru lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, principā saskaņā ar LESD 267. panta trešo daļu ir pienākums uzdot Tiesai jautājumu par šīs direktīvas spēkā esamību un vēlāk izdarīt secinājumus par Tiesas prejudiciālā nolēmuma ietvaros pasludināto spriedumu, ja vien tiesa, kura uzsāka atbilstības konstitūcijai pārbaudi, pati nav uzdevusi Tiesai šo jautājumu, pamatojoties uz minētā panta otro daļu. Attiecībā uz valsts likumu, ar kuru tiek transponēts [šīs direktīvas] saturs, vispirms ir jāizskata jautājums par to, vai direktīva ir spēkā, ņemot vērā tās transponēšanas pienākumu. Turklāt stingrais termiņa ierobežojums valsts tiesu veiktajai pārbaudei nevar likt šķēršļus prejudiciālam nolēmumam par attiecīgās direktīvas spēkā esamību.

57 Attiecīgi uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 267. pantam ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesību akts, ar kuru tiek ieviests process, ar kuru tiek uzsākta valsts likumu atbilstības konstitūcijai pārbaude, ja šis procedūras prioritātes dēļ gan pirms jautājuma par atbilstību konstitūcijai nosūtīšanas valsts tiesai, kuras kompetencē ietilpst likumu atbilstības konstitūcijai pārbaude, gan, nepieciešamības gadījumā, pēc šīs tiesas nolēmuma attiecīgajā jautājumā visas citas valsts tiesas tiek kavētas īstenot savas

tiesības vai izpildīt savu pienākumu uzdot Tiesai prejudiciālos jautājumus. Turpretī LESD 267. pantam nav pretrunā tādi valsts tiesību akti, ja citas valsts tiesas var brīvi:

- jebkurā tiesvedības brīdī, kurš tām liekas piemērots, un pat īstenojot procesu, ar kuru tiek uzsākta atbilstības konstitūcijai pārbaude, uzdot Tiesai ikvienu prejudiciālu jautājumu, kādu tās uzskata par nepieciešamu;
- veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību pagaidu tiesisko aizsardzību tiesā, un
- šādas izpildes procedūras beigās nepiemērot attiecīgo valsts tiesību normu, ja tiesas uzskata, ka tā ir pretrunā Savienības tiesībām.

Iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai pamata lietā aplūkotos valsts tiesību aktus var interpretēt kā atbilstošus šīm Savienības tiesību prasībām.

Par otro jautājumu

⁵⁸ Uzdotot otro jautājumu, iensiedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai LESD 267. pantam ir pretrunā tādi valsts tiesību akti, ar kuriem policijas iestādēm 20 kilometru

teritorijā no dalībvalsts sauszemes robežas ar CAAS līgumslēdzēju valsti ir tiesības pārbaudīt ikvienas personas identitāti, lai pārliecinātos, vai šī persona ievēro likumā noteikto pienākumu turēt, nēsāt un uzrādīt atļaujas un dokumentus.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 59 A. Melki un S. Abdeli uzskata, ka LESD 67. un 77. pantā ir skaidri paredzēta kontroles pie iekšējām robežām neesamība un šī iemesla dēļ Lisabonas līgumā personu brīvai pārvietošanās ir piešķirts absolūts raksturs neatkarīgi no attiecīgo personu pilsonības. Tādējādi šai pārvietošanās brīvībai esot pretrunā Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtajā daļā paredzētais ierobežojums, ar kuru valsts iestādēm tiekot piešķirta atļauja veikt sistemātiskas pārbaudes pierobežas teritorijās. Turklāt prasītāji pamata lietā lūdz konstatēt Regulas Nr. 562/2006 21. panta spēkā neesamību, pamatojoties uz to, ka ar šo pantu netiek ievērots LESD 67. un 77. pantā noteiktās brīvības ierasties un atstāt valsti absolūtais raksturs.
- 60 Francijas valdība norāda, ka pamata lietā aplūkotās valsts tiesību normas ir pamatotas ar nepieciešamību cīnīties pret īpašu noziedzības veidu robežšķērsošanas teritorijā un robežas apkārtnē, kur ir sastopami īpaši riski. Veicot identitātes pārbaudes, pamatojoties uz Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, pilnībā tiekot ievērots Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkts. To mērķis esot pārbaudīt personas identitāti, vai nu lai novērstu pārkāpumu vai sabiedriskās kārtības traucējumu veikšanu, vai lai atrastu pārkāpuma izdarītājus. Šo pārbaudzi pamatā esot arī vispārēja policijas informācija un pieredze, kas pierādot īpašu pārbaudzi lietderību šajās teritorijās. Tās tiekot veiktas, pamatojoties uz policijas informāciju, kura ir gūta no iepriekšējas policijas izmeklēšanas vai informācijas, kura ir iegūta sadarbības ietvaros starp dažādu dalībvalstu policiju, kurā esot norādīti pārbaudes vieta un laiks. Minētās pārbaudes neesot ne nemainīgas, ne pastāvīgas, ne sistemātiskas. Gluži otrādi, tās tiekot veiktas izlases kārtībā.

- 61 Vācijas, Grieķijas, Nīderlandes un Slovākijas valdības arī ierosina uz otro jautājumu sniegt negatīvu atbildi, uzsverot, ka pat pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā nesis-temātiskas policijas pārbaudes pierobežas teritorijā ir iespējamas, ievērojot Regulas Nr. 562/2006 21. panta paredzētos nosacījumus. Šīs valdības it īpaši norāda, ka pamata lietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētās identitātes pārbaudes šajās teritorijās atšķiroties attiecībā uz to mērķi, saturu, izpildes veidu, kā arī sekām attiecībā uz robežkontroli Regulas Nr. 562/2006 20. panta izpratnē. Minētās pārbaudes varot tikt atļautas saskaņā ar šīs regulas 21. panta a) vai c) punktu.
- 62 Čehijas Republika, kā arī Komisija turpretī uzskata, ka pamata lietā aplūkotais tiesiskais regulējums ir pretrunā Regulas Nr. 562/2006 20. un 21. pantam. Šajā tiesiskajā regulējumā paredzētās pārbaudes esot uzskatāmas par slēptu robežkontroli, kura nevar tikt atļauta saskaņā ar Regulas Nr. 562/2006 21. pantu, jo tā ir atļauta vienīgi pierobežas teritorijā un tās vienīgais nosacījums ir pārbaudāmās personas atrašanās kādā no šīm teritorijām.

Tiesas atbilde

- 63 Vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa nav uzdevusi prejudiciālu jautājumu par kādas no Regulas Nr. 562/2006 tiesību normu spēkā esamību. Tā kā LESD 267. pants nav tiesiskās aizsardzības līdzeklis, kas ir pieejams lietas dalībniekiem lietā, ko izskata valsts tiesa, Tiesai nav jāizvērtē Koptienus tiesību spēkā esamība tikai tādēļ, ka uz šādu jautājumu savos rakstveida apsvērumos tiesai ir atsaucies kāds no lietas dalībniekiem (2006. gada 30. novembra spriedums apvienotajās lietās C-376/05 un C-377/05 *Brünsteiner* un *Autohaus Hilgert*, Krājums, I-11383. lpp., 28. punkts).

- 64 Attiecībā uz iesniedzējtiesas ierosināto LESD 67. panta interpretāciju, kura 2. punktā ir noteikts, ka Savienība nodrošina to, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām, ir jānorāda, ka šis pants ir ietverts Līguma par Eiropas Savienības darbību V sadaļas 1. nodaļā ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi” un ka no šī paša panta redakcijas izriet, ka tajā paredzētā pienākuma adresāts ir Savienība. Minētajā 1. nodaļā ir arī 72. pants, ar kuru ir pārņemta EKL 64. panta 1. punkta atkāpe attiecībā uz dalībvalstu pienākumu izpildi, kas attiecas uz sabiedriskās kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.
- 65 Minētās V sadaļas 2. nodaļā ir ietverti īpaši noteikumi attiecībā uz robežkontroles politiku, īpaši LESD 77. pants, ar kuru ir aizstāts EKL 62. pants. Saskaņā ar šī 77. panta 2. punkta e) apakšpunktu Eiropas Parlaments un Padome paredz pasākumus, lai, šķērsojot iekšējās robežas, netiktu veikta nekāda personu kontrole. No tā izriet, ka ir pamats ņemt vērā tiesību normas, kuras ir pieņemtas uz šī [tiesiskā] pamata, īpaši Regulas Nr. 562/2006 20. un 21. pantu, lai novērtētu, vai Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtajā daļā ietvertais valsts tiesiskais regulējums ir pretrunā Savienības tiesībām.
- 66 Kopienų likumdevējs kontroles pie iekšējām robežām neesamības principu ir ieviesis, saskaņā ar EKL 62. pantu pieņemot Regulu Nr. 562/2006, kuras preambulas divdesmit otrajā apsvērumā ir paredzēts izstrādāt Šengenas *acquis*. Ar šīs regulas III sadaļu ir ieviesta Kopienų sistēma attiecībā uz iekšējo robežu šķērsošanu, ar kuru, sākot no 2006. gada 13. oktobra, tiek aizstāts CAAS 2. pants. Šīs regulas piemērošanu Lisabonas līguma stāšanās spēkā neietekmēja. Tam pievienotajā 19. protokolā skaidri ir norādīts, ka Šengenas *acquis* joprojām ir piemērojams.
- 67 Regulas Nr. 562/2006 20. pantā ir norādīts, ka iekšējās robežas var šķērsot jebkurā vietā, un personām — neatkarīgi no viņu valstspiederības — nepiemēro robežpārbaudes. Saskaņā ar minētās regulas 2. panta 10. punktu “robežpārbaudes” nozīmē pārbaudes, ko veic robežšķērsošanas vietās, lai nodrošinātu, ka personām, tostarp viņu transportlīdzekļiem un mantām, drīkst atļaut ieceļot dalībvalstu teritorijā vai izceļot no tās.

- 68 Attiecībā uz Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtajā daļā paredzētajām pārbaudēm ir jākonstatē, ka tās ir veiktas nevis “pie robežas”, bet valsts iekšzemē un tās nav atkarīgas no kontrolētās personas robežas šķērsošanas. Tās netiek veiktas robežas šķērsošanas brīdī. Tādējādi minētā pārbaude ir uzskatāma nevis par Regulas Nr. 562/2006 20. pantā aizliegto robežpārbaudi, bet gan par minētās regulas 21. pantā paredzēto pārbaudi dalībvalsts iekšzemē.
- 69 Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punktā ir paredzēts, ka robežkontroles atcelšana pie iekšējām robežām neietekmē policijas pilnvaras, ko īsteno kompetentas dalībvalstu iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, ja vien pilnvaru īstenošana iedarbības ziņā nav līdzvērtīga robežpārbaudēm, tas attiecas arī uz pierobežas teritorijām. No tā izriet, ka saskaņā ar šo 21. panta a) punktu pārbaudes dalībvalsts teritorijā ir aizliegtas vienīgi tad, ja to iedarbība ir līdzvērtīga robežpārbaudei.
- 70 Saskaņā ar šīs tiesību normas otro teikumu policijas pilnvaru īstenošanu it īpaši nedrīkst uzskatīt par līdzvērtīgu robežpārbaudēm, ja policijas veiktie pasākumi par mērķi neizvirza robežkontroli, pamatojas uz vispārēju policijas informāciju un pieredzi attiecībā uz iespējamiem sabiedriskās drošības apdraudējumiem un konkrēti ir paredzēti pārrobežu noziedzības apkarošanai, ir izstrādāti un veikti tā, ka tie noteikti

atšķiras no sistemātiskajām personu pārbaudēm pie ārējām robežām, un, visbeidzot, tiek veikti izlases kārtībā.

- 71 Attiecībā uz jautājumu, vai ar Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu piešķirto pārbaudes pilnvaru īstenošanas iedarbība ir līdzvērtīga robežpārbaudei, pirmkārt, ir jākonstatē, ka šajā tiesību normā paredzēto pārbaužu mērķis nav tāds pats, kā robežkontroles mērķis Regulas Nr. 562/2006 izpratnē. Saskaņā ar minētās regulas 2. panta 9.–11. punktu šīs kontroles mērķis, pirmām kārtām, ir nodrošināt, ka personām drīkst atļaut ieceļot dalībvalstu teritorijā vai izceļot no tās, un, otrām kārtām, nepieļaut personu izvairīšanos no robežpārbaudēm. Turpretī minētās valsts tiesību normas mērķis ir pārliecināties, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu turēšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Kontroles pie iekšējām robežām atceļšana saskaņā ar Regulas Nr. 562/2006 21. panta c) punktu neietekmē iespēju dalībvalstīm paredzēt šādus pienākumus savās valsts tiesībās.
- 72 Otrkārt, fakts, ka pamata lietā aplūkotajā valsts tiesību normā piešķirto pilnvaru teritoriālā piemērojamība ir ierobežota ar pierobežas teritoriju, pats par sevi nav pietiekams, lai konstatētu līdzvērtīgu iedarbību šīs pilnvaras īstenošanai Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkta izpratnē, ņemot vērā šī 21. panta mērķi un nosacījumus. Tomēr attiecībā uz veiktajām kontrolēm starptautiskās satiksmes vilcienā un uz maksas autoceļiem pamata lietā aplūkojamajā valsts tiesību normā ir paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz to teritoriālo piemērojamību, šis apstāklis pats var sevi varētu būt norāde šādu līdzvērtīgu seku esamībai.
- 73 Turklāt Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtajā daļā, ar kuru ir atļauta kontrole neatkarīgi no attiecīgās personas uzvedības un īpašiem apstākļiem, kas radītu sabiedriskās kārtības apdraudējuma risku, nav ietverti nedz noteikumi, nedz

ierobežojumi piešķirtajām pilnvarām, īpaši attiecībā uz kontroles, kuru var veikt uz šī juridiskā pamata, intensitāti un biežumu, lai izvairītos no tā, ka kompetento iestāžu veiktas šīs pilnvaras izmantošanas praksē rezultātā tiktu veiktas kontroles ar robežpārbaudei līdzvērtīgu iedarbību Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkta izpratnē.

74 Lai atbilstu Regulas Nr. 562/2006 20. pantam un 21. panta a) punktam, tos interpretējot, ievērojot tiesiskās drošības prasību, valsts tiesiskajam regulējumam, ar kuru policijas iestādēm tiek piešķirtas pilnvaras veikt identitātes pārbaudes, proti, pilnvaras, kuras, pirmkārt, tiek ierobežotas ar dalībvalsts pierobežas teritoriju ar citām dalībvalstīm un, otrkārt, tās nav atkarīgas no kontrolētās personas uzvedības un īpašiem apstākļiem, kas radītu sabiedriskās kārtības apdraudējuma risku, ir jāparedz nepieciešamais šīm iestādēm piešķirto pilnvaru ietvars, lai paredzētu vadlīnijas šo iestāžu rīcības brīvībai, minētās pilnvaras piemērojot praksē. Kā tas galvenokārt izriet no Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkta otrajā teikumā norādītajiem apstākļiem, šim ietvaram ir jāgarantē, lai pilnvaru, kuru pamatā ir identitātes pārbaūžu veikšana, praktiskai īstenošanai nebūtu robežpārbaudei līdzvērtīgas iedarbības.

75 Šādos apstākļos uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka gan LESD 67. panta 2. punktam, gan Regulas Nr. 562/2006 20. un 21. pantam ir pretrunā tādi valsts tiesību akti, ar kuriem dalībvalsts policijas iestādēm vienīgi 20 kilometru teritorijā no šīs valsts sauszemes robežas ar CAAS līgumslēdzējām valstīm ir tiesības pārbaudīt ikvienas personas identitāti, neatkarīgi no šīs personas uzvedības un īpašiem apstākļiem, kas rada sabiedriskās kārtības apdraudējuma risku, lai pārliecinātos, vai tiek ievērots likumā noteiktais pienākums turēt, nēsāt un uzrādīt atļaujas un dokumentus, neparedzot šīm pilnvarām nepieciešamo ietvaru, ar kuru tiktu garantēts, ka minēto pilnvaru īstenošanai praksē nerodas robežpārbaudei līdzvērtīga iedarbība.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁷⁶ Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **LESD 267. pantam ir pretrunā tādi dalībvalsts tiesību akti, ar kuriem tiek ieviests process, ar kuru tiek uzsākta valsts likumu atbilstības konstitūcijai pārbaude, ja šī procesa prioritātes dēļ gan pirms jautājuma par atbilstību konstitūcijai nosūtīšanas valsts tiesai, kuras kompetencē ietilpst likumu atbilstības konstitūcijai pārbaude, gan, nepieciešamības gadījumā, pēc šīs tiesas nolēmuma attiecīgajā jautājumā visas citas valsts tiesas tiek kavētas īstenot savas tiesības vai izpildīt savu pienākumu uzdot Tiesai prejudiciālos jautājumus. Turpretī LESD 267. pantam nav pretrunā tādi valsts tiesību akti, ja citas valsts tiesas var brīvi:**
 - **jebkurā tiesvedības brīdī, kurš tām liekas piemērots, un pat īstenojot procesu, ar kuru tiek uzsākta atbilstības konstitūcijai pārbaude, uzdot Tiesai ikvienu prejudiciālu jautājumu, kādu tās uzskata par nepieciešamu;**
 - **veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību pagaidu tiesisko aizsardzību tiesā, un**

- šādas izpildes procedūras beigās nepiemērot attiecīgo valsts tiesību normu, ja tiesas uzskata, ka tā ir pretrunā Savienības tiesībām.

 - Iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai pamata lietā minētos valsts tiesību aktus var interpretēt kā atbilstošus šīm Savienības tiesību prasībām;
- 2) LESD 67. panta 2. punktam, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), 20. un 21. pantam ir pretrunā tādi valsts tiesību akti, ar kuriem attiecīgās dalībvalsts policijas iestādēm vienīgi 20 kilometru teritorijā no šīs valsts sauszemes robežas ar Konvencijas, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīta Šengenā (Luksemburga) 1990. gada 19. jūnijā, līgumslēdzējām valstīm ir tiesības pārbaudīt ikvienas personas identitāti, neatkarīgi no šīs personas uzvedības un īpašiem apstākļiem, kas rada sabiedriskās kārtības apdraudējuma risku, lai pārlicinātos, vai tiek ievērots likumā noteiktais pienākums turēt, nēsāt un uzrādīt atļaujas un dokumentus, neparedzot šīm pilnvarām nepieciešamo ietvaru, ar kuru tiktu garantēts, ka minēto pilnvaru īstenošanai praksē nerodas robežpārbaudei līdzvērtīga iedarbība.

[Paraksti]